AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Վեցամսեայ Տարեկան
Թուրքիա 700 ղս. 1400 ղս.
Արտասահման 110 Ֆր. 200 Ֆր.
Ամերիկա 9 տոլար 15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

Հեռաձայն 40852
ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ
Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Ղալաթիա, Թիւնէլի բով Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Arménien Politique Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՄՈՒՍՈԼԻՆԻ ՀԱՊԷՇԻՍՏԱՆ Կ'ԵՐԹԱՅ

Տուչէին բուռն խօսքերը - Եթէ պնդէ Անգլիա պատիժներուն վրայ, Իտալիա պատրաստ է պատերազմելու - Հարար եւ գրաւուեցաւ խռով. զունդերէ

ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԸ ԿԸ ՅԵՏԱՁԳԷ ԵԹՈՎՊ. ԽՆԴՐԻՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Քաղաքական շրջանակներուն համաձայն որ Մայիս 11ին նիստի հրաւիրուած Ազգաժողովի Խորհուրդը հաւանաբար ուրիշ նստաշրջանի մը պիտի յետաձգէ Եթովպական խնդրոյն քննութիւնը։ Կը կարծուի որ Խորհուրդը պիտի բաւականանայ քուէարկելէ բանաձեւ մը, որ պիտի պնդէ Ազգաժողովին կողմէ ընդունելի եղանակով մը Եթովպական խնդրոյն կարգադրութեան անհրաժեշտութիւնը։

Նոյն շրջանակները կ'աւելցնեն որ Անգլիոյ ընթացքը կրնայ հիմնովին փոխուիլ եթէ Իտալիա յայտարարէ Եթովպիոյ կցումը ծրնեւի Երկուշաբթիի նստաշրջանէն առաջ։

ՄՈՒՍՈԼԻՆԻ ՊԻՏԻ ՎՃՌԷ ԵԹՈՎՊԻՈՅ ԲԱՂԴԸ

ՀՌՈՄ 9.— Եթովպիոյ գոյավիճակը կրնայ վերջնապէս ճշդուիլ այս գիշեր իսկ, երբ Մուսոլինի յայտարարէ իր որոշումը Վէնեթիկի պալատին պատշգամէն իր արտասանելիք ճառով, որ ձայնասփիւռի միջոցաւ պիտի տարածուի։ Հռոմի բոլոր բնակիչները այս գիշեր հրաւիրուած են խմբուելու Հռոմի գլխաւոր հրապարակներուն և փողոցներուն վրայ, ուր բարձրախօսներ զետեղուած են լսելու համար Մ. Մուսոլինիի խօսքերը Ցայտնի չէ տակաւին որ Իտալիոյ Թագաւորը պիտի հռչակուի՞ Եթովպիոյ կայսր, [illegible] բացարձակ կը նկատուի Եթովպիոյ գործնապէս կցումը։ Այս առթիւ [illegible] իտալ. մամուլը միաձայնաբար իբրեւ միակ լուծում ցոյց կուտայ Եթովպիոյ ամբողջական կցումն Իտալիոյ։

Միւս կողմէ գիտել կը տրուի որ երէկուընէ ի վեր իտալական «վի-[illegible]» պատրաստուած պարտադրած է բոլոր այն ճամբորդներուն, որոնք Եթովպիա կը մեկնին։

ԵԹՈՎՊԻԱ ՏԱԿԱՒԻՆ ԺԸՆԵՒԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԿԸ ՂՐԿԷ

ԺԸՆԵՒ 9,— Ազգաժողովի ընդհ. քարտուղարութիւնը կը հաստատէ որ Փարիզի Եթովպ. դեսպան Ուօլտէմ, Եթովպիան պիտի ներկայացնէ Ազգաժողովի խորհուրդին մօտ, որովհետեւ Եթովպիոյ օրինական գոյավիճակը չի կրնար փոխուիլ երեք պետութիւններէն մէկուն որոշումով։

ՀԱՐԱՐ ԳՐԱՒՈՒԱԾ

ՀՌՈՄ 9. —Պաշտօնապէս կը յայտարարուի որ զօր. Կրացիանիի [illegible] զօրամասնները գրաւած են Հարարը: 35 օդանաւեր սաւառնեցան քաղաքին վրայ, երբ իտալ. զունդերը քաղաք մուտք գործեցին։ Անմիջապէս գրաւեցին հիւանդանոցները և հասարակաց հաստատութիւնները։ Քաղաքը հրկիզուած էր եթովպացի պատերազմիկներու կողմէ իտալ. զունդերուն մուտքէն առաջ։

ՃԻՊՈՒԹԻԷՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՎ ԱՏԻՍ ԱՊԱՊԱ ԵՐԹԱԼ ԱՐԳԻԼՈՒԵՑԱՒ

ՃԻՊՈՒԹԻ 9.—Ցնոր անօրինութիւն ոչ ոք կրնայ Եթովպիա երթալ Ճիպութի—Ատիս Ապապա երկաթուղիով, բացի երկաթուղային պաշտօնեաներէն, առանց Ճիպութիի իտալ. հիւպատոսին արտօնութեան։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԿԸ ՃԱՆՉՆԱՅ ԿՑՈՒՄԸ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Իտալ. աղբիւրներէ հաղորդուած լուրի մը համաձայն, գերման կառավարութիւնը հաղորդած է որ Հապէշիստանը կը ճանչնայ որպէս իտալ. գաղութ մինչ Անգլիա և Ֆրանսա դեռ անկախ [illegible] կը նկատեն զայն։

Իտալական զօրքեր, որ կը՛ յառաջանան դէպի Հարար

ԼՈՆՏՈՆ 9.— «Տէյլի Հէրըլտ» թերթին Թօքիօյի թղթակիցը կը հաղորդէ որ «Ճափոն կիսապաշտօնաթերթ «Ասահի Շիմպուն» հրատարակած է Մուսոլինիի վերագրուած խիստ բուռն յայտարարութիւն մը։ Ըստ յիշեալ թերթին Մուսոլինի ի մէջ այլոց ըսած է.

— Եթէ Անգլիա պնդէ պահել պատիժները, հապէշական խնդրոյն հետեւանքով, Իտալիա պատրաստ է պատերազմելու Անգլիոյ հետ։

Կը բաղձացուի Անգլիոյ և Իտալիոյ միջեւ ապագայ գործակցութիւն մը։ Սակայն Իտալիա նախաձեռնարկ չպիտի ըլլայ այս մերձեցման։

Առաջին մերձեցման ձեռնարկը պէտք է Անգլիա կատարէ։

ՄՈՒՍՈԼԻՆԻ ԵԹՈՎՊԻԱ Կ'ԵՐԹԱՅ

ՀՌՈՄ 9.—Այստեղ զրոյց կը շրջի թէ՝ Մուսոլինի այս օրերս արեւելեան Ափրիկէ պիտի երթայ։

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ ԸՆՈՂ ԿՈՉ ՄԸ

ՃԻՊՈՒԹԻ 9.—Հապէշ կառավարութեան նիւթական խորհրդական ամերիկացի Սբէնսըր, երէկ Ատիս Ապապայէ հոս հասաւ։ Խորհրդականը բացատրութիւն տալով ամերիկեան դեսպանատան աւարառուներու կողմէ ենթարկուած պաշարման մասին, ըսաւ որ ամերիկեան դեսպանը ի զուր ուզեց մարդիկ ղրկել անգլ. դեսպանատունը, օգնութիւն խնդրելու համար։ Այս վերջինները երբ չեն կրցած յաջողիլ աւարառու խուժանները ճեղքել անցնիլ, ամերիկեան դեսպանը ճարահատ կը հեռագրէ Մանիլլի մէջ գտնուող մասնաւոր անթելի կայանի մը, որու հետ կանոնաւորաբար կը հաղորդակցէր։ Մանիլլի կայանը այս անթելը կը ղրկէ Սան Ֆրանչիսքօ, որ իր կարգին իրողութիւնը կը հաղորդէ Ուաշինկթըն։ Ուաշինկթըն իրեն հասած հեռագիրը կը ղրկէ Լոնտոն, որ իր կարգին կը հեռագրէ Ատէն, և վերջապէս Ատէնի անթելի կայանը կը յաջողի հաղորդակցութեան մտնել Ատիս Ապապայի անգլ. դեսպանատան հետ: Այս անթելը աշխարհի շրջանը կատարած է 90 վայրկեանէն։ Անթելը անմիջապէս որ հասած է անգլ. դեսպանատունը իսկոյն հնդիկ զինուորներ ղրկուած են ամերիկեան դեսպանատունը, որ կարելի եղած է փրկել աւարառուներու ձեռքէն։

ՀՌՈՄ 9.— Եթովպական սուրբի առաջին հակերը երէկ Թրիէսթէ հասած են։ Լոյտ Թրիէսթինօ կանոնաւոր սպասարկութիւն պիտի հաստատէ Թրիէսթէի և Մասաուայի միջեւ։

Գերմանիա բռնի ուժով չպիտի գրաւէ իր գաղութները

ՀԻԹԼԵՐ Կ'ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԷ ԱՆԳԼ. ՀԱՐՑԱՐԱՆԸ

ԼՈՆՏՈՆ 8.—Այնպէս կը կարծուի թէ Մ. Հիթլէր երէկ հաղորդակից դարձած է գերման կառավարութեան յանձնուած անգլ. հարցարանին։ Գերման պատասխանին պիտի ընկերանայ անտես. յուշագիր մը որ պիտի ճշդէ Եւրոպայի տնտեսապէս խաղաղեցման պայմանները։ Գերմանիա մասնաւորաբար վեր առնելով նախնական նիւթերու հարցը, վերջնական հաւաստիք պիտի տայ թէ բռնի ուժով չպիտի գրաւէ իր գաղութները և պիտի պահանջէ որ ճանչցուի իր գաղութային իրաւունքը։

Ֆրանսա 800 միլիոն սթէրլինի պահեստի ոսկի ունի

ՖՐԱՆՔԸ ՉՊԻՏԻ ԱՐԺԷՔԱԶՐԿՈՒԻ

ԼՈՆՏՈՆ 8 — Ֆրանքին կացութեան մասին «Թայմզ» հետեւեալը կը գրէ.— Պէտք չէ կարծել որ ֆրանքի այժմու կացութիւնը կը նմանի 1931ին սթէրլինի ենթարկուած կացութեան։ Այն ատեն Անգլիա ստիպուեցաւ լքել ոսկիի հիմը, որովհետեւ ոսկիի պահեստները ամբողջովին կը հեռանային երկրէն։ Ֆրանսայի մէջ կացութիւնը բոլորովին տարբեր է, նոյնիսկ վերջին օրերուն մեծաքանակ ոսկի քաշուելէն յետոյ։ Ֆրանսա տակաւին ունի աւելի քան 800 միլիոն սթերլինի պահեստի ոսկի։ Միւս կողմէ Ֆրանսա նախաձեռնարկ չէ օտար հիմնադրամներու, հետեւաբար օտարները իրաւունք չունին Ֆրանսայէ քաշուելու։ Պարզապէս Ֆրանսացիներն են որ իրենց պահեստի ոսկիները Ֆրանսայէ փոխադրած են ուրիշ երկիրներ։ Անմիջապէս որ վստահութիւնը վերահաստատուի, ոսկիի պահեստները ինքնաբերաբար Փարիզ պիտի դառնան։

ԼՈՆՏՈՆ 9.— «Տէյլի Թէլէկրաֆ» կ'ըսէ որ Մ. Սարօ ֆրանքին կացութեան շուրջ տեսակցած է ընկերվարական նիւթական փորձագէտներուն հետ և այսօր պիտի տեսակցի իր հաւանական յաջորդ Մ. Լէօն Պլումի հետ։

ՓԱՐԻԶ 9.— Համայնավարները դէմ արտայայտուած են ֆրանքին արժէքազրկման։

Էթլի Փարիզի մէջ

ՅԻՇԵԱԼԸ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ՊԼՈՒՄԻ ՀԵՏ

ՓԱՐԻԶ 9.— Անգլ. աշխատաւորականներու պետ տեղակալ Էթլի ընկերակցութեամբ Հէնտէրսընի զինաթափութեան համաժողովին նախկին քարտուղար Պէյքըրի այս առաւօտ հոս հասաւ և տեսակցեցաւ Պլումի հետ, զոր շնորհաւորեց յանուն անգլ. Աշխատաւորական կուսակցութեան ընտրութեանց մէջ իր տարած յաղթանակին համար։ Դիտել կը տրուի որ Էթլիի այցելութիւնը պաշտօնական հանգամանք չունի։

Յիշեալը ուզած է տեսակցիլ Մ. Պլումի հետ, նախքան իր մեկնումը Պրիւքսէլ, ուր տեղի պիտի ունենայ երկրորդ միջազգայնականի համաժողովը։ Տրուած ըլլալով որ Մ. Պլում չպիտի կրնայ ներկայ գտնուիլ այդ համաժողովին։

Ծանր խռովութիւններ Սելանիկի մէջ

ԻՆԸ ՀՈԳԻ ՍՊԱՆՈՒԱԾ ՅԻՍՈՒՆ' ՎԻՐԱՒՈՐ

ԱԹԷՆՔ, 9. — Այս առաւօտ ծանր խռովութիւններ ծագեցան Սելանիկի մէջ, փոխադրութեան, սպասարկութեան պաշտօնեաներուն կողմէ կազմակերպուած ցոյցերուն ընթացքին, այս վերջինները որոշած ըլլալով մասնակցիլ ծխախոտի բանուորներուն հռչակած գործադուլին։ Ինը հոգի սպաննուեցան և յիսուն հոգի վիրաւորուեցան։

ՀԱՐԱՐ ՀԱՆԴԱՐՏԵՑԱՒ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Հանդարտութիւնը վերահաստատուեցաւ Հարարի մէջ, որ ամբողջովին կողոպտուած և հրկիզուած է։ Անգլ. հիւպատոսարանին և շուէտական ու ֆինլանտական կարմիր խաչերու պաշտօնատարները անվթար մնացած են:

ԼՈՆՏՈՆ 8.— Ատիս Ապապայէ կը հաղորդուի որ այսօր Ճիպութի մեկնած կառախումբին մէջ իբրեւ պաշտպանողական ուժ նստած է իտալ. գունդ մը։ Իտալացիները երկաթուղին իրենց գին. հսկողութեան տակ առած են։ Այսօրուայ կառախումբով Ճիպութի դարձած են ֆրանս. դեսպանատան պահակներուն մեծագոյն մասը։ Ատիս Ապապայի մէջ հանդարտութիւնը վերահաստատուած է։

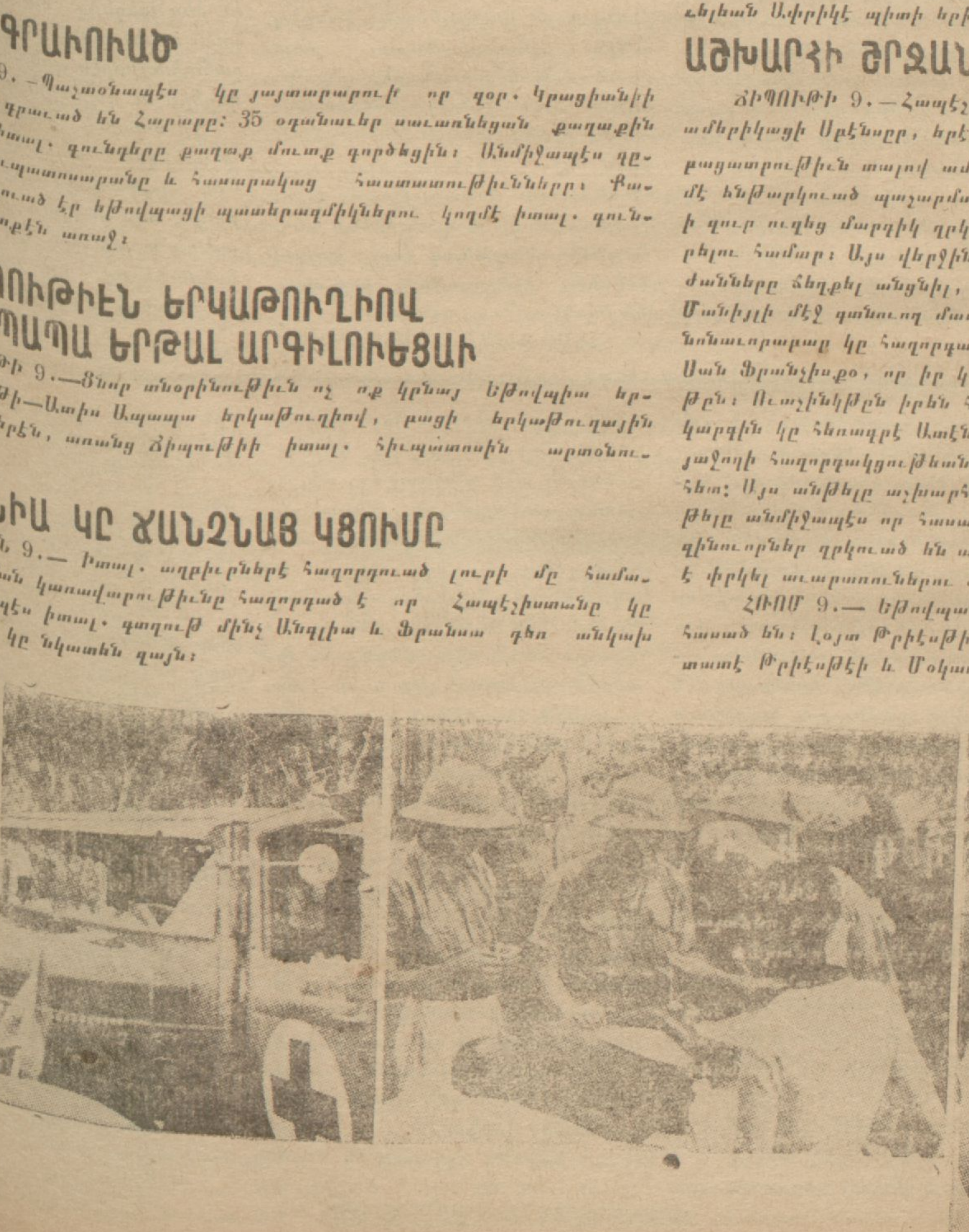

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՇՐՋՈՒՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԻ ԵՆԹԱԿԱՅ ՀԱՊԷՇՆԵՐ

ԳՈՒՇԱԿՈՒՀԻ ԼԱՅԼԱ ԹԷՖՏԷՆ

Նշանաւոր գուշակուհի Լայլա Թէֆտէն, որ բազմաթիւ տպաւորիչ գուշակութիւններ ըրած է և որ յաճախ յարաբերութեան մէջ եղած է Մուսոլինիի, Տումէրի, Ալպանիոյ Զօկու թագաւորին և ուրիշներու հետ, յօդուածի մը մէջ հետեւեալը կը պատմէ.

«1928ի Մայիսին, Փուանքարէն զիս հրաւիրեց Մարգօ փողոցին վրայ գտնուող իր բնակարանը: Ես չզարմացայ այս հրաւէրին համար, որովհետեւ առաջին անգամ չէր որ քաղաքական անձնաւորութիւններ հետաքրքրութիւն ցոյց կու տային իմ գուշակութիւններուս հանդէպ: Իմ միակ զարմանքս այն էր որ Փուանքարէի սենեակին մէջ տեսայ նաեւ Պրիանը:

Ինծի հարցուցին թէ ի՞նչ պիտի ըլլար Ֆրանսական ֆրանքի ապագան:

Բիւրեղս զետեղեցի սեղանին վրայ և դէտին ինկայ տեսիլքի գիրքով: Ըսի թէ ֆրանքի կայունացումը չափազանց մօտալուտ էր, նոյնիսկ ճշդեցի թուականն ալ: Ըսի նաեւ թէ կայունացումը պիտի յաջողի առանց արտաքին օժանդակութեան: Գուշակութիւնս իրականացաւ տառացիօրէն և անկէ ի վեր անունս ծանօթ դարձաւ աշխարհի բոլոր քաղաքական դէմքերուն:

Ես նախատեսեցի նաեւ Մ. Նահանգներու սակարանային տագնապը, ովկիանոսեան առաջին թռիչքը, Պրիանի մահը, Տումէրի սպանութիւնը և Քարօլ թագաւորի վերահաստատումը իր գահին վրայ:

«Տէօյչէ Ցայթունկ»ը 1930 Հոկտ. 9ին հրատարակեց Գերմանիոյ ապագային մասին իմ ըրած գուշակութիւններս: Բոլորն ալ իրականացան մինչեւ այսօր: Ես գուշակած էի գերման հանրապետութեան տապալումը և Հիթլէրի բարձրացումը: Գուշակած էի նաեւ Հիթլէրի անկումը, որ տեղի պիտի ունենար իր փառքի շրջանին: Նախատեսած էի նմանապէս անոր զինուորական վարչաձեւի փախճանն ու պատերական թագաւորութեան մը սահղծումը: 1911ին գուշակած էի համաշխարհային պատերազմը և երեք կայսրութիւններու անկումը:

Մուսոլինիին հանդիպեցայ առաջին անգամ, երբ ան տակաւին պարզ հրապարակագիր մըն էր:

Հետագային ալ այցելեցի իրեն երբ խմբագրապետ էր եղած: Անոր ըսի թէ պիտի բարձրանար: Մուսոլինիի փախճանը բնական պիտի ըլլայ, և իր դիրքը Իտալիոյ մէջ պիտի չխախտի երբեք:

Պահպանիչ մը տուած եմ անոր և այնպէս կ'ենթադրեմ թէ միշտ իր վրայ կը կրէ զայն: Այս պահպանիչը զինքը պիտի փրկէ ամէն վտանգէ:

Ալպանիոյ այսօրուան թագաւորը տեսայ, թագաւոր ըլլալէն առաջ: Քանի մը անգամ զիս իր քով կանչած էր որ իր կեանքի մասին գուշակութիւններ ընէի: Երբոր իրեն ըսի թէ Ալպանիոյ թագաւոր պիտի ըլլար, արակուսեցաւ և խնդաց: Իր փեսան ալ, Թինա Պէյը, որ կորիճ մարդ մըն էր, նմանապէս խնդաց երբ իրեն ըսի, թէ պիտի սպաննուէր: Դժբաղդաբար այս պարագային ալ գուշակութիւնս իրականացաւ:

Շատ պզտիկ էի տակաւին, 1911 Փետրուարին, երբ առաջին անգամ տեսայ Քայզէրը: Հրաւիրուած էի պալատական պարահանդէսին, իմ ուսուցիչ Սուրապօ Խանին հետ: Տակաւին չէի գիտեր թէ ի՞նչ կը նշանակէր կայսր: Հետագային սորվեցայ: Միայն կը յիշեմ որ, երբ Քայզէրին առջեւ կեցայ, սկսայ դողալ: Տեսիլքի մէջ ինկած Քայզէրը տեսայ բացօթեայ տեղ մը, ամպերու մէջ, որ կամաց կամաց սուսերի կը փոխակերպուէր: Գլուխը անյայտացած էր և միայն օձիքը կ'երեւէր, որուն շուրջ թագի մը պէս բան մը կը շողար: Յանկարծ, տեսայ որ արեան առուակ մը կ'ակօսէր Քայզէրի ստուերը, թագը կը դողար և յետոյ գետին կ'իյնար և կը փշրուէր: Տեսիլքս չշարունակուեցաւ. սակայն հիմա ոչինչ կը յիշեմ: Նուաղած էի և մէկը զիս սենեակ փոխադրեց:

Քայզէրի մասին այս տեսիլքս թէ ինչպէս իրականացաւ, ծանօթ է ամէնուն:

Հիմա երկու խօսք բրիտանական կայսրութեան մասին:

Այս մեծ կայսրութիւնը կը գտնուի աճման շրջանի մը մէջ: Այդ կայսրութեան բարօրութիւնը պիտի շարունակուի 1936էն սկսեալ տասներեք տարի ալ և պիտի հասնի իր գագաթնակէտին: Այս կէտին վրայ պիտի մնայ բաւական ժամանակ: Ճարտարարուեստական նոր գիւտեր պիտի նպաստեն անգլիական առեւտուրին և անտեսական կացութիւնը պիտի բարելաւուի զգալապէս 1936ի կիսուն:

Էտուըրտ Ը. թագաւորը, պիտի ամուսնանայ յառաջիկայ տարուան ընթացքին, լատինական արեան կրող իշխանուհիի մը հետ:

Պոլտուինը պիտի ըլլայ այն քաղաքագէտը, որ մեծ յաջողութիւններ պիտի ունենայ ապագային: Լոյտ Ճորճի կենսունակութիւնը պիտի աւելնայ և մեծագոյն գաղութներէն մէկուն կառավարչութեան պաշտօնը պիտի տրուի իրեն:

ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԲԱՆԵՐ

Անգլ. կարեւոր ամսաթերթ մը վերջերս հարցում մը ուղղած էր իր ընթերցողներուն գիտնալու համար թէ ո՞ր բաները անհրաժեշտ կը նկատեն անոնք, երջանկութիւն ձեռք բերելու համար: Տրուած բազմաթիւ պատասխաններուն մէջէն, թերթը նկատած է որ ամէնէն շատ ներկայացուած են հետեւեալ պայմանները, որոնք երջանկութեան ազդակներ կը նկատուին ընթերցողներուն կողմէ:

ա) Ընկերային լաւ դիրք մը: բ) Լաւ անուն մը: գ) Ապահովուած ապագայ մը: դ) Վարպետ խոհարար մը: ե) Հարուստ գրադարան մը: Երջանիկ ըլլալու համար պէտք չէ շատ խելացի և հրապոյր ըլլալ:

ՃԱՓՈՆ ԿԸ ՇԻՆԷ 55,000 ԹՈՆՆՈՑ ՄԱՐՏԱՆԱՒ ՄԸ ՈՐ 53ՆՈՑ ՌՈՒՄԲԵՐ ՊԻՏԻ ԱՐՁԱԿԷ

Լոնտոնէն «Նոյէ Յորք Փրէսէ» թերթին տրուած տեղեկութեանց համաձայն, Ճափոնի ծովային նախարարութիւնը որոշած է 55,000 թօնօ տարողութեամբ հսկայ յածանաւ մը շինել:

Այս լուրը մեծ զարմանք առաջ բերած է Լոնտոնի ծովային շրջանակներուն մէջ: Այս մեծ մարտանաւին թնդանօթները պիտի ունենան 53 սանթիմէթր տրամագիծ, այսինքն պիտի կրնան նոյն չափով ռումբեր արձակել, որոնց իւրաքանչիւրը 1800 քիլոյէ աւելի ծանրութեան պիտի կշռէ:

Եթէ Ճափոն գործնապէս ընդունի ծովային նախարարութեան այս որոշումը, ոչ մէկ արժէք պիտի ունենայ այն ծովային ֆրդաշնագիրը որ վերջերս կնքուեցաւ Լոնտոնի մէջ: Որովհետեւ այս դաշնագիրը ստորագրող պետութիւնները, այսինքն Ֆրանսա, Անգլիա և Ամերիկա ընդունած էին որ նոր շինուելիք յածանաւերը առաւելագոյն 35,000 թօնօ տարողութիւն և 35 սանթիմէթր տրամագիծով թնդանօթներ պիտի ունենան:

ՀԱՅ ՎԱՇԽԱՌՈՒՆԵՐՈՒ ԴԵՐԸ ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՄԷՋ

«Ճումհուրիյէթ» Երկրագործական Դրամատան կազմութեան և յառաջդիմութեան մասին սկսած է հրատարակել յօդուածաշարք մը, որուն առաջին յօդուածին մէջ վաշխառու որակելով հայ փոխատուները, հետեւեալ կերպով կը պատկերացնէ անոնց դերը Անատօլուի մէջ, դրամատան գործունէութեանց սկսելու թուականներուն, —

«Թանզիմաթ»ին հրատարակութենէն վերջ, երկրին մէջ անմիջապէս ծայր տուաւ և հողի առատ վաշխառութիւնը, մանաւանդ հայ վաշխառութիւնը: Երկրագործը այս վաշխառուներուն ձեռքէն ազատելու համար, հիմնուեցաւ Երկրագործական Դրամատունը:

Ինչպէս հրեայ վաշխառութիւնը Եւրոպայի մէջ, նոյնպէս ալ հայ վաշխառութիւնը Թուրքիոյ մէջ այն ատրճան ընդարձակ շրջանի մէջ կը գործէր որ, ո՛չ միայն ժողովուրդին ամէնէն արժէքաւոր հողերը, այլ ի վերջոյ ամբողջ հայութիւնն ալ անոնց ձեռքը կ'անցնէր:

Անատօլուի մէջ կատարուելիք պարզ քննութիւն մը ի վեր պիտի հանէ թէ. Հայերը միմիայն նպարգիրի ուժէ բաղկացած միջոցով մը, ինչպէս վաշխառութեամբ փճացուցած էին ժողովուրդը:

Թէեւ մեր երկրին մէջ այլեւս չէ մնացած հայ վաշխառութեան սուր ազդեցութիւնը, բայց դեռ չեն անհետացած բոլորովին այն վաշխառուները, որոնք իրենց թերուն մէջ կը չարչարեն կարօտ երկրագործները:

ՆՈՐ ՇԻՇԼԻ՝ 10 ՏԱՐԵԿԱՆ

«Նոր Շիշլի», մեր Պոլսահայ միակ Մարմնակրթական Միութիւնը, այս տարի կը բոլորէ իր կազմութեան առաջին տասնամեակը: Միութեան Վարչ. Մարմինը, ինչպէս ծանուցին թերթերը, գեղեցիկ գաղափարը ունեցած է այս առթիւ հոգեհանգստեան յատուկ պատարագ կատարել (այսօր տեղի կ'ունենայ Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ) ի յիշատակ Միութեան ողբացեալ անդամներուն, իսկ երեկոյին ալ, իր հաւաքատեղիին մէջ մտերմիկ սեղանի մը շուրջ խմբել իր անդամներն ու համակիրները:

Տասնամեայ կեանք մը, միութեան մը համար ինքնին մեծ արժէք մը կը ներկայացնէ, երբ նկատի ունենանք այդ կեանքը շրջապատող աննպաստ պայմանները, ինչպէս է «Նոր Շիշլի»ի համար:

Միւս կողմէ, տասնամեայ կեանք մը հանգրուան մը, աւելի ճիշդ բաւարար շրջան մը կը նկատուի ընկերային կեանքի մէջ՝ սերունդներու զատորոշման տեսակէտով:

Ահա այս ըմբռնումով, պէտք կ'ըլլայ ընդունիլ որ «Նոր Շիշլի» իր այս տասնամեայ կեանքին բոլորումին մեզ կը ներկայացնէ սերունդ մը, որ խմբաւորուած է Միութեան բարձր սկզբունքներն ու իտէալը, որոնք կարելի է սեղմօրէն ճշդել հետեւեալ կերպով.

1.— Մարզանքի և այլ մարզական խաղերու միջոցաւ պահել ու ձեռք բերել մարմնի առողջութիւնը, որ միակ միջոցը կը կազմէ մարդուս ի՛նչ ինչ յաջողութիւններուն արժէքաւորումին:

2.— Ընկերութիւն և եղբայրութիւն:

Առանց երկարելու, այսքանը իսկ պիտի բաւէր կազմութեանը մարդկային լաւագոյն նկարագրին, առանց որու մարդ չպիտի կրնար արժէք մը ներկայացնել, թէ՛ իբր անհատ և թէ իբր մէկ անդամը ընկերութեան:

Մենք, որպէս ջերմ և անկեղծ համակիր մը «Նոր Շիշլի»ի, շատ կը սիրենք յուսալ թէ «Նոր Շիշլի», իր այս տասնամեայ կեանքին բոլորումին, ի վիճակի է մեզ ներկայացնելու այն սերունդը, որով արդարացուած պիտի ըլլայ իր գոյութիւնը և հետեւաբար արդիւնաւորուած այս ուղղութեամբ իր թափած ջանքերն ու իրեն ընծայուած համակրութիւնները նիւթական թէ բարոյական գետնի վրայ(*):

Արդ, ընդունելով որ «Նոր Շիշլի» իր ծոցին մէջ հասցուցած է իր անդրանիկ սերունդը, լաւագոյն երիտասարդներու հոյլով մը, այս վերջիններուն համար հպարտ և հաճելի պարտականութիւն մը կը դառնայ, որպէս յառաջապահները Միութեան, իրենց գործնականերպով ու իսկական մարդիկի վայել ընթացքով առաջնորդ ըլլալ նորագիր ընկերներուն, որպէսզի յաջորդ տասնամեակին հասնող երկրորդ սերունդը, իր կարգին, պարծանքը դառնայ Միութեան, և այսպէս յաջորդաբար: Որով, ներկայիս, «Նոր Շիշլի»ի այն անդամները որոնք Միութեան հետ կը բոլորեն անդամակցութեան տասնամեակը, իրենց նոր ընկերներուն հանդէպ ունին պատասխանատու բայց միաժամանակ պատուաբեր դեր մը, այն է՝ լաւ օրինակ հանդիսանալ անոնց իրենց կազմութեան ճամբուն մէջ:

Ահա այս փառահեղութեամբ է որ ջերմապէս կը շնորհաւորենք «Նոր Շիշլի»ն, մաղթելով որ բախտը ունենայ իրերայաջորդ նոր տասնամեակներ եւս տօնելու:

«ՆՈՐ ՇԻՇԼԻ»Ի ՀԱՄԱԿԻՐ ՄԸ

(*) Այս առթիւ սակայն, ցաւով յայտնենք թէ, «Նոր Շիշլի» մինչեւ այսօր բախտը չունեցաւ վայելելու նշանակելի նիւթական օժանդակութիւն մը, որուն այնքան արժանի է:

ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ

ՁԱՅՆ Կ'ՈՒԶԵՆՔ ՔՈՒԷ Կ'ՈՒԶԵՆՔ

ԱՅՐԵ՛Ր, ՄԻ՛ ԱՆՏԵՍԷՔ ԿԻՆԵՐՈՒՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ

Չէի ախորժեր ազգ. գործերու խառնուելէ, ոչ ալ այդ մասին վիճաբանութիւններու մասնակցելէ, սակայն երբ կը տեսնեմ որ աղաղակող անիրաւութիւն մը կայ մէջտեղը, կամ ժողովուրդին քթին խնդալու բնոյթին ունեցող զաւեշտախառն ողբերգութիւն մը կը ներկայացուի, չեմ յաժենար ձայն բարձրացնել, և խօսքը մէջերնիս, կնոջական ձայն մըն ալ գիտէք որ շա՜տ ճնռու է «բիանխիմօ» ըլլալէ ու անհասանելի՝ այրերու կողմէ:

Երբ պզտիկ էինք «Մանզումէ»ի ոճիր-արկածները միայն կը կարդայինք: Բայց ճետզճետէ, քանի մեր տարիքը յառաջացաւ—ա՛խ սա տարիները որոնք քիչ մը կամաց քալել չեն գիտեր—սկսանք միւս նիւթերուն ալ աչք պտտցընել: Այսուհանդերձ ազգ. խնդիրներով լեցուած լրագրի սիւնակները կարդալ սկսայ, յորմէհետէ Ազգ. Մեծ Ժողովը բարեխոհեց Հիմնական Կազմակերպութեան օրէնքը եւ իրաւունք տուաւ կնոջ ընտրելո՛ւ եւ ընտրուելու: Եւ ը ճաւատա՞ք, եթէ ըսեմ որ ընտրելու, ընտրուելու իրաւունք ստացած օրէս, կարծես ներքին մղումով մը, աւելի շատ սկսայ հետաքրքրուիլ ազգ. գործերով: Բայց դժբախտաբար Բերայի Թաղ. Խորհուրդի ներքին վէճերը այնքա՛ն կը լեցնեն թերթերու սիւնակները եւ այնքան յարաճուն հանգամանք մը ունեցան որ առիթը չունեցայ ազգ. ուրիշ գործերու մասին նիւթի մը ճանչնալու: Առէ՛ք հայերէն թերթ մը եւ պիտի ճաստատէք ըսածս, անոր երկու եւ աւելի սիւնակները զբաղուած տեսնելով Բերայի Թաղ. Խորհուրդի վէճերովը, խորհրդաւոր գործեր որոնց լուծումը անկարելի կը ճամարին կարգ մը անձեր:

* * *

Քառասուն տարին անգամ մը կնոջ խօսքը մտիկ ընելու է, կ'ըսէին մեր պապերը, իսկ հիմա, քսաներորդ դարուն, ամէն վայրկեան ճարկ է ականջ տալ կնոջ, որուն խօսքերը աւելի անկեղծ եւ անկողմնակալ են, նկատելով որ ո՛եւէ շահու ակնկալութիւն չ... ազգ. գործերէ:

Բերայի 4 թաղականներ ... ժարեր են, մնացեալ չորսը ... չած կը մնան իրենց աթոռն... Շատ պարզ է այս եւ զարմ... ոչինչ կայ: Փրոֆ. Ճէլալ ... ժարեր, որովհետեւ Համալսար... կան քառորդէն դուրս մնալ... տոյ, միակ պատուական ... որ կը գրուէ Բերայի Թաղ... հրդոյ մէջ: Լ. Սուրքեանն ... հրաժարիլ, որովհետեւ կ'եր... հօրենական ժառանգն է ... ղականութիւնը: Մ. Իւթ... չուզեր քաշուիլ, որովհետեւ ... հար մըն է: Իսկ Մելիք Դ... եանը երբ քաշուի ո՞վ պիտի ... տեսէ խաժանի աղքատիկ ... կերտներու ցերեկուան կեր...

Ահա՛ գլխաւոր ազգ... րոնք պատճառ կ'ըլլան ... չորսերու իրենց աթոռներ... մառօրէն կառչելուն:

* * *

Սակայն վերի գրածներս ... միջանկեալ էին, հիմա գանք ... բագիրս արդարացնող նիւթի...

Ուշադրութիւնս գրաւեց ... մէնէ սկսայ ազգ. խնդիր... զբաղիլ—որ ըլլա՛յ թաղակ... յիը, ըլլայ ընտրողական ... անդամները եւ ըլլայ ... Վարչական Ժողովի Պայման... նկատի չեն առներ մեզ ... ներս ընտրելաց ցանկերո... րաստութեան առեն, ... մարդիկը չե՞ն ապրիր ... մէջ եւ չե՞ն գիտեր որ ... ընտրելու եւ ընտրուելու ... ունինք:

Պայեր, ալ կը բաւէ՛, ... եւ ձեր տեղերը տուէք ... րուն որոնք ձեզմէ շատ ... շահախնդրօրէն կրնան վար... ղեցիին եւ դպրոցին գործեր...

Կը սպասէի մինչեւ ... ֆէմինիզմի անխոնջ ... Տիկ. Հայկանոյշ Մառք ձայն ... բացէ այս մասին, բայց ... այնքա՛ն զբաղած է իր ... կատուներով որ այս ... պարապելու ժամանակ չի ... Ճ. Ա.

ՄԱՄՈՒԼԻ ՃԱՊՈՆԻ ՄԷՋ

Ճափոնի մէջ է որ կը գտնուին աշխարհի ամէնէն զօրաւոր լրագրական կազմակերպութիւնները. Վերջին վիճակագրութեան մը համաձայն, Ճափոնի մէջ կը հրատարակուին 1179 օրաթերթեր, որոնցմէ 209ը կը տպուին Թոքիոյի և 90ը՝ Օզաքայի մէջ:

Այս թերթերէն «Թոքիօ-Ասահի Սիպուն» անուն լրագիրը կը տպուի օրական 1,100,000 օր. «Օզաքա-Ազահի-Սիպուն՝ 1,500,000...

Ասոնցմէ առաջինը աշխարհի լաւագոյն տպարաններն ու թղթ... կիցներու մեծագոյն ցանցը ... նալէ զատ, ունի նաեւ 10 օդանաւեր (որոնք յատկացուած են իր ... բազմերններու փոխադրութեան), 5 ... թղթատար աղաւնիներ, 2 հեռաձայնութեան կազմածներ և գաւառական քաղաքներու հետ սեփական հեռախօսի գիծեր:

Միւս թերթերն ալ տառապ... նուազ տարբերութիւններով կարգի կազմակերպութիւններ ունին:

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 15 —

ՌԷՇԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԽՐԻԿՈՒԱ՛Ն ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

Ա. ՄԱՍ

Երթալիք տեղս Եւրոպա է... Նկատի առ որ տարիքս ալ մեծ է.. անոր համար քանի դրամ ուզեմ, պալատ թղթակցութիւններու տեղին չտալով դրամ գրեա ինծի: Վերջապէս առաջուան պէս ազատ վերադառնամ մ՛, ունենար ինծի հանդէպ և անխղճութիւն մը ըներ..: Մ՛ի զուցէ արտենղութեանս մէկ վայրկեանին, խենթութիւնս կը բռնէ և կ'ելլեմ կը հրաժարեցնեմ քեզ խնամակալութենէ..: Թէև դուն մեծ հոգէ մը կ'ազատիս, բայց միւս կողմէ ես ալ դրամի... րուն տակէն կը մնամ, վրայէն կ'ելլեմ: Ուր ալ չ'ըսնամ աւելցնելու որ, ուրիշ ունակութիւն մը ես ունիս դուն. երբ պէտքէ դուրս բացառիկ ծախս մը հարկ կ'ըլլայ. Ի՛նչ բանի ծախսելիքս կը հարցնես և կ'առարկես զիս որ գիրք պիտի բերել տամ, կամ թղթապանակս չղեկ... նման սուտեր չըսեմ... Թէեւ այս սուտերու հաւատալու ատեն միամիտ չես դուն...

Հօրեղբայրս. «Ա՛խ անասուն», ըսել ուզելու ձեւով գլուխը աջ ու ձախ կ'երերցնէր և ժպտադին կը հաստատէր խօսքերս:

— Ուրեմն, սիրելի հօրեղբայրս, ինչո՞ւ առանց անօգուտ սուտեր ըսել տալով զիս ստախօս ու անիրաւ կարգի և ինքզինքդ ալ միամիտ ու անմիտ մը կացութեան մէջ դնելու... Այլեւս մեղայի եկայ, սուտ չպիտի խօսիմ, հետեւաբար եթէ մի զուգէ օր մը դուն. «Այս աւելորդ ծախքերուն խելքս չի հասնիր, ո՛ւր կ'երթան կոր դրամները» հարցնես, իրականութիւնը եղածին պէս կ'ըսեմ քեզի, գործը երեւան կ'ելլէ և ընտանեկան յարգանքը վերջ կը գտնէ: Գիտցած եղիր որ աշխարհի վրայ միակ անձն ես որ կը քաշուիմ, քիչ մըն ալ կը վախնամ և զոր կը սիրեմ... շատ կ'աղաչեմ չվտանգենք ընտանեկան այս սէրը....

Այո՛, ընտանեկան սէր: Ինքնափախաղութիւնը ունեցած օրէն ի վեր իր կեանքը գիշերօթիկ վարժարաններու մէջ, անտարբեր եւ գորովի զգացումէ զուրկ խումբ մը մարդոց միջեւ կեանքն անցուցած այս ծնողազուրկ անասնակ տղուն մէջ ընտանեկան սիրոյ հուրը չէր մարած երբեք և սրտին մէկ անկիւնը, բաց վէրքի մը նման կը կոտտար: Կը պատահէր յաճախ որ անկիւն կը ծծուէր այն տղոց վերայ, որոնք արձակուրդէ վերադարձին կ'արտասուէին իրենց հօրմէն ու մօրմէն բաժնուած ըլլալնուն համար, նոյնպէս զինքը անսիրտ ու անզգայ կը նկատէին վարժարանը, տեսնելով որ պայրամի օրեր չունէր տուն երթալ: Արդէն այս տղան առեւտրի ծծմամբ կը դիմաւորէր այն ամէն բաները, որոնք իր սիրտը կ'արիւնէին: Եւ թերեւս, սահղծումի զարմանալի մը ըլլալով, անոր մէջ տխրութեան ու ցաւին թարգման կը հանդիսանար զուարթութիւնը չէնութիւնը եւ կատակող խնդուքը....

VI

Կալաթա Սարայ եղած ատենս Վէճահի Ջիյա անուն դասընկեր մը ունէի: Շատ կիրթ և հեզ փոքրիկ զաւակ մը: Գիշերօթիկ վարժարաններու մէջ անպատկառ, տիրապետող դասարան մը կ'ըլլայ որ երբեք հանդարտ չի թողուր սոր նման հեզ ու մեղմ տղաքը: Իմ անյաղթ բռունցքիս պաշտպանութեամբ տակ առած ըլլալուս համար Վէճահին, մեր միջեւ անկեղծ ու մտերիմ բարեկամութիւն մը հաստատուած էր: Վէճահի շատ փափաք ունէր գծագրութեան: Եւ. պատեհ. բագմ. վարժարան մտած տարիս անկէ ալ Բարիզ գնաց գեղարուեստ ուսանելու և անկէ ի վեր հոն կ'ապրէր:

Բարիզի մէջ զիս Վէճահին դիմաւորեց: Կէս գիշերը անցած էր: Կառքով իր բնակած բանսիոնը կ'երթայինք, ուր սենեակ մը պատրաստած էր կանխապէս ինծի համար: Ցերեկուան պէս լոյս և բազմութեամբ լեցուն փողոցներէ կ'անցնէինք: Ընկերս զիս քիչ մը տխուր տեսնելով, հարցուց:

— Կարծեմ տաղտուած ես Պոլսէն հեռանալուդ համար... Բարիզը օտա՞ր թուեցաւ քեզի... Թէեւ առաջին առթիւ այդպէս կ'ըլլայ .. յետոյ կը վարժուիս:

Սկսայ խնդալ ու ... նեցի.

— Ոչ թէ Պոլսէն այլ ... շուտով պիտի բաժնուիմ ... մար է որ տխուր եմ:

— Ինչպէ՞ս, կը հրամ... Սիր մաննելէ, վերադառնալ ... րած ես:

— Թէեւ առանց ... մը չունիմ, կը կարծեմ ... պարտաւոր պիտի ըլլա...

— Ինչո՞ւ, ի՞նչ պատահ...

Տենդագին շեշտով մը ... այս հարցումին ուղղակի ... խանեցի, այլ փոխարէն ... հարցում մը ուղղեցի.

— Այս փողոցները ... են ամէն գիշեր:

— Անշո՛ւշտ, մինչեւ ...

— Գարեջրատուններ, ... րանները և վերջապէս ... ճութեան վայրե՞րն ալ ...

— Բնականաբար, կը ...

Այս մարդիկը ... նա՞ն մինչ այսպէս՝

— Այո՛:

«ՄԻԼԼԻ», ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Թուրքիյէ Միլլի» ապահովագ. ընկերութիւնը հարկ է որ 500,000 ոսկի ապահովութեան գումար մը ունենայ դիմագրաւելու համար իր յանձնառութեանց, մինչդեռ այսօր իր ունեցած գումարը շատ հեռու է յանգելու այս թիւին: Իր վերջին հաշուեկշիռին մէջ ցոյց կը տրուի 17,524 ոսկի դրամ, 24,580 ոսկիի «Թէօնիքօ» ընկերութեան բաժնեթուղթ, որ ոչինչ կ'արժէ այլեւս, 12798 ոսկի՝ Թերիքեօյ կալուածի մը վրայ փոխ թէք դրամ, 66899 ոսկի «Էմլաք Միւրանի» ընկերութեան մօտ պահ դրուած 110,107 ոսկի պարտականներուն հաշուին փոխառէն եւ գանձելի գումար՝ 91665 ոսկի: Ասոր փոխարէն ընկերութեան կեդրոնատեղիին շէնքը, որուն 120 հազար ոսկի գին ճշդուած էր, այսօր խիստ անկում կրած է: Սակայն եւ այնպէս ճշգրիտ կացութիւնը յայտնի պիտի ըլլայ քննութիւնները լրանալէ յետոյ: Ընկերութեան հաշուապահ Պ. Ֆէթահ յայտարարած է որ բանակցութիւններ կը կատարուին «Անատոլու» ապահովագրական ընկերութեան հետ, դրամագլուխներ գտնելու եւ ընկերութիւնը փրկելու համար:

ՀՐԱՒԷՐ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐՈՒ

Բոլոր աթլէթները, անպայման, «Աթլէթիք» եւ շուէտական փորձի կը հրաւիրուին՝ ամէն Երեքշաբթի եւ Ուրբաթ առաւօտ, ժամը 6—8, Թագսիմի Սթատը: Մուտքը եւ պայմանքը ազատ է:

ԱԹԼԷԹԻՔԻ ՎԱՐԻՉ

ԽՍԹԱՆՊՈՒԼԻ Ապահովութեան տնօրէն Սալիհ Գըլըճ, որ Վիէննայի եւ Պուտափէշթի մէջ քննական ուղեւորութեան մը ձեռնարկած էր, երէկ առաւօտ քաղաքս ժամանեց:

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ տարբերկայ գծեանդուհիներու համար, 12ուկէս, իսկ օգոյին գծի համար 10 դրշ. վարձք պիտի առնուի ասկէ վերջ: Ցարդ 50 եւ 20 դրշ. կը գանձուէր:

ՆԵՐՔԻՆ, նախարարութիւնը սկսած է պատրաստել երկու օրինագծեր, որոնց համաձայն Անգարայի մէջ ոստիկանական կաճառ մը պիտի հիմնուի եւ կարգ մը փոփոխութիւններ պիտի կատարուին ոստիկ. կազմակերպութեան մէջ: Այսպէս «մէրքէզ մէմուրի»ի պաշտօնը պիտի ջնջուի եւ ոստիկաններուն թիւը եւ վարձքերը պիտի աւելցուին:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՆԱՄԱԿԱՏԱՆ ԱՐԿՂԱԿԱԼԻՆ ՍՊԱՆԻՉՆԵՐՈՒՆ ՄԱՀԱՊԱՏԻԺ ՊԱՀԱՆՋՈՒԵՑԱՒ

Երէկ առաւօտ եղեռնադատին առջեւ շարունակուեցաւ Ղալաթիոյ նամակատան արկղակալ Հիւսէյին Հիւսնիին Այազմայի ագարակին մէջ սպաննուած ըլլալու ամբաստանութեան ներքեւ գտնուող Ապտուլլահի եւ Նուրինուրի դատավարութիւնը: Դատավարութեան ընթացքին խօսք առնելով ընդհ. դատախազը փաստերով ապացուցուեց որ այս վերջիններն են արկղակալին սպանիչները եւ պահանջեց որ անոնք մահապատիժի ենթարկուին, իբր հեղինակ աննախընթաց ոճրի մը: Ամբաստանեալները տարկեցին որ չեն պատրաստուած իրենց պաշտպանողականը: Դատավարութիւնը այս պատճառաւ Մայիս 21ի յետաձգուեցաւ:

ՔԱՄՈՒԹԱՅԸ առջի օր գումարուելով վաւերացուց Մուղլայի Կապէլլէր գիւղէն Րամազան օղլու Ալիի մահավճիռը: Այս վերջինը հարկահաւաքիչ մը սպաննած էր:

ԶԱՐՇԸՔԱՊՈՒԻ Պուլկարական վարժարանը հաղորդած է Կրթական տնօրէնութեան թէ, առաջիկայ տարեշրջանին չպիտի վերաբացուի: Նոյն շէնքին մէջ Թրքական երկրորդական վարժարան մը պիտի բացուի:

ԻՏԱԼ. դեսպան Գարլօ Կոլլի Հռոմ մեկնեցաւ: Ցիշեալին համար կ'ըսուի թէ պիտի մասնակցի ֆաշական մեծ ժողովին: Կ'ըսուի նաեւ որ պիտի փոխուի:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ, ողիմպիական մրցումներուն մասնակցելու համար Թուրք մարզիկները տենդոտ պատրաստութեանց ձեռնարկած են: Ցանիխին Գատըգիւղի միջնակարգ վարժարանին մէջ նախապատրաստիչ «քամբ» մը պիտի բացուի: Թուրք մարզիկները Ցուլիս 24ին Պերլին պիտի մեկնին:

ՄԱՐԱՇԱԼՆ Ֆրանշէ տ'Էսբէ առջի օր հասած է Պուքրէշ, ուր հիւրը պիտի ըլլայ Գարօլ Թագաւորին: Մարաշալը ներկայ պիտի գտնուի այսօր ռումէն ազգ. տօնին առթիւ տեղի ունենալիք մեծ տողանցքին եւ բանախօսութիւն մը պիտի տայ հանգուցեալ Աղեքսանդր Թագաւորին վրայ:

ՀԵԼԼԷՆ վարչապետ զօր. Մէթաքսաս Աթէնք դարձած եւ լրագրողներուն յայտարարած է որ Պալքանեան Համաձայնութիւնը խիստ զօրաւոր դուրս եկած է Պելկրատի ատենաշրջանէն:

Անգլիա նոր զունդեր կը ղրկէ Պաղեստին

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 9.— Պաղեստինի մէջ հրեաներուն եւ արաբներուն միջեւ նոր խռովութիւններ ծագած ըլլալով, բարձր քոմիսէրին պահանջքով նոր ուժեր դրկուեցան երկրին մէջ:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ 9.— Ներկայիս Պաղեստինի մէջ գտնուող օդանաւային գունդերը շարժման մէջ մտած են գործադուլին առաջ բերած ձգտումին հետեւանքով, բայց ցարդ գործողութեան չեն ձեռնարկած: Նոր գունդերու առաքման լուրը մեծ անակնկալ պատճառած է:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ 8.—Անգլ. քոմիսէրը հրատարակած է հրամանագիր մը, ուր կ'ըսուի թէ ամէն անոնք որ տուրք չի վճարեն, վեց ամիս բանտարկութեան եւ 50 ոսկի տուգանքի պիտի դատապարտուին:

Զանազան տեղերէ կը հաղորդուի որ Երուսաղէմի Արաբներուն ի նպաստ գործադուլներ կը կատարուին: Բովանդակ Սուրիոյ մէջ կիւրակի օր մէկ օրուան գործադուլ պիտի յայտարարուի: Սուրիոյ ազգայնականները բողոքի հեռագիր ղրկած են Երուսաղէմի անգլ. բարձր քոմիսէրին,

Պաղտատէ կը հաղորդուի որ կարգ մը իրաքցի երեսփոխաններ անգլ. դեսպանին յանձնած են յուշագիր մը, որով կը բողոքեն անգլ. քոմիսէրութեան կողմէ ձեռք առնուած միջոցներուն դէմ:

ԻՐԱՆԻ Անգարայի նորընտիր դեսպան Ֆէհմի Հալիլ, որ Թավրիզի կառավարիչ էր, հասած է իր պաշտօնատեղին:

Այսօր կիրակի, գացէք
ՍԻՆԷ ՍՈՒՄԷՐ
տեսնելու օդանաւորդութեան մեծ ֆիլմը
ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ՕԴԱՆԱՒՈՐԴԸ
որ առաջին անգամ կը ներկայացուի գերակատարութեամբ Նոա Պէրրի ժ.ր.եւ Ժան Բոձէրսի
Երաժշտական ամենագեղեցիկ ֆիլմը
ՎԻԵՆՆԱՅԻ ԳԻՇԵՐՆԵՐԸ
մասնակցութեամբ ՓՈԼ ՀՕՐՊԻԳԷՐԻ
երկու մեծ ֆիլմեր միանգամայն

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ
Ցուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն
Հիմնուած 1889ին
Պէյօղլու, Աամալը Մէսճիտ թիւ 20
Հեռաձայն 41630
Ցուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք. Մեր պարոնքները լաւագոյն եւ աժանագին են. 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին: Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ ու մահարձաններ:
Գիշերային սպասարկութիւն
Թէքքէ, Գալթօն Ջըբմօզ փողոց:
Հեռաձայն 44031
Դագաղակիր օթօներ 3 ոսկիէն սկսեալ

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ, ամառուան եղանակի առթիւ որոշած է Երկուշաբթի օրեր լոյս չտեսնել, այսպէսով իր աշխատաւորներուն ապահովելու համար կիրակի հանգիստը:

Որով, «Արեւելք»ի յաջորդ թիւը լոյս կը տեսնէ Երեքշաբթի օր, եւ այսպէս շարունակաբար:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԳԱՀՈՒՆ

Խնամակալ մարմինը կազմուեցաւ

ՆԱՀԱՍ ՓԱՇԱ ՎԱՐՉԱՊԵՏ Կ'ԸԼԼԱՅ

ԳԱՀԻՐԷ 8.— Խորհրդարանը Ֆուատ Թագաւորին Թողած կտակագրին մէջ յիշուածներէն բոլորովին հակառակ անձնաւորութիւններէ կազմեց խնամակալ մարմինը, որ կը բաղկանայ նախկին Խտիւին զաւկէն Իշխան Մուհամմէտ Ալիէ, Ազիզ Իզզէթ փաշայէ եւ Շէրիֆ Սապրի փաշայէ: Այս երեք անձնաւորութիւնները Ֆարուգ Թագաւորին անչափահասութեան ընթացքին իշխանութեան գլուխ պիտի մնան: Ազիզ Իզզէթ փաշա Լոնտոնի եգիպտ. դեսպանն է եւ Շէրիֆ Սապրի փաշա Ֆուատ Թագաւորին աներին եղբայրն է: Երեք խնամակալները երդում կատարեցին խորհրդարանին առջեւ:

ԳԱՀԻՐԷ 8.— Ալի Մահիր փաշայի դահլիճը հաւանաբար պիտի հրաժարի վաղը եւ Վաֆթի կուսակցապետ Նահաս փաշայի պիտի յանձնուի նոր դահլիճին կազմութիւնը:

ԳԱՀԻՐԷ 9.— Թերթերը երկարօրէն կը մեկնաբանեն այն իրողութիւնը թէ՝ Եգիպտ. խորհրդարանը մերժեց խնամակալ կարգել հանգուցեալ Թագաւորին ճշդած անձնաւորութիւնները: Արդարեւ, խորհրդարանը բոլորովին տարբեր խնամակալ մարմին մը կազմեց: Թերթերը կ'ըսեն որ Եգիպտ. խորհրդարանը խիստ ազդուեցաւ երբ տեղեկացաւ որ Թագաւորին կողմէ Թողուած կտակագիրը, որ կը ճշդէր խնամակալ մարմինը, բացուած գտնուեցաւ: Բուն բնագիրը աւելի ուշ երեւան հանուեցաւ:

Պատիժներու հարցը պիտի տապալէ՞ Պալտուինի դահլիճը

ԵՐԿՈՒ ՀԱԿԸՆԴԴԷՄ ՀՈՍԱՆՔՆԵՐ ԴԷՄ ԱՌ ԴԷՄ

ԱՆԳԼ. ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՊԵՏ ԷԹԼԻ ՓԱՐԻԶ Կ'ԵՐԹԱՅ ՊԼՈՒՄԻ ՀԵՏ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Մ. Ուինսթըն Չըրչիլ Շինկֆորտ Էսէքսի մէջ խօսելով պահպանողականներու մէկ գումարման ընթացքին, բուռն կերպով յարձակեցաւ Պալտուինի դահլիճին արտաքին քաղաքականութեան դէմ:

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Ընդհանրապէս կը հաւատացուի որ Ֆրանսա եւ Անգլիա չպիտի փորձեն կասեցնել իտալ. յաղթանակը, ինչ որ պիտի նշանակէր պատիժներու խստացումը, ինչպէս Սուէզի ջրանցքին փակումը եւ զինամիջոցներու կիրարկումը:

Հակառակ ասոր, կը շեշտուի որ պատիժները միայն կարելի է վերցնել Ազգաժողովին ընդունելի հաշտութեան մը գոյացումէն յետոյ: Անգլիացիները առաջարկած են նոր հիմերու վրայ Ազգաժողովին վերակազմութիւնը, մինչեւ Ֆրանս. ժողովրդական ճակատը կ'առաջարկէ զինաթափման քաղաքականութեան վերադառնալ:

Սակայն քաղաք. շրջանակներու մէջ ծանր դիտողութեանց առարկայ կը դառնայ սիրալիր համաձայնութիւնը զանազան գօտիներու բաժնելու գաղափարը: Կը շեշտուի որ աշխարհի անկախ գօտիներու բաժանումը անգլ. քաղաքականութեան փոխադարձ օգնութեան քաղաքականութեան հակառակ է: Արդարեւ, կարելի չէ խորհիլ որ Անգլիա չպիտի պաշտպանէ իր գաղութները եւ չպիտի հետաքրքրուի օրինակ Ճափոնի եւ Աւստրալիոյ միջեւ ծագելիք պատերազմէ մը:

Ժողովրդային ճակատին զինաթափութեան մասին ունեցած տեսակէտին շուրջ քաղաք. շրջանակները կը յայտարարեն որ այս հարցը արդիական ըլլալէ հեռու է, բայց առիթ պիտի յառաջացնէ ֆրանքօ-անգլ. հաւաքական ջանքի մը խաղաղութեան կազմակերպութեան ի նպաստ:

ԻՆՉ Կ'ԸՍԷ ԼՈՐՏ ՍԷՍԻԼ

ԼՈՆՏՈՆ 8.— Ազգաժողովին ի նպաստ միութեան կողմէ Ալպէր Հօլի մէջ տեղի ունեցաւ գումարում մը, քննելու համար Եթովպ. հարցին կացութիւնը:

Լորտ Սէսիլ, որ կը նախագահէր նիստին, մանաւորապէս յայտարարեց որ Ազգաժողովը պէտք է պահէ իր պատիժներու քաղաքականութիւնը եւ նոյն իսկ պէտք է խստացնէ զայն:

«Ազգաժողովը, բառ. Լորտը, Թերեւս պարտուեցաւ, բայց տակաւին չէ հաստատուած որ Իտալիա շահած է: Եթէ Թոյլատրուի որ Եթովպիա վերջապէս կորսուի, ասիկա անշուշտ դժուար չպիտի ըլլայ որովհետեւ կորսուելու վրայ է յարձակման մը հետեւանքով: Աշխատաւորական Սաթիլ եւ ազատական Սըր Արչիպալտ Սինքլէր, նոյն իմաստով արտայայտուեցան:

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՊԵՏԸ ՊԼՈՒՄԻ ՀԵՏ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻ

ԼՈՆՏՈՆ 9.— Խորհրդարանին աշխատաւորական կուսակցապետ Էթլի պիտի երթայ Փարիզ Ֆրանս. ընկերվարական կուսակցապետ Լէօն Պլումի պարզելու անգլ. ընդդիմադիրներուն ընթացքը հանդէպ պատիժներու հարցին:

Աշխատաւորական շրջանակները կը յուսան որ ժողովրդային ճակատի կառավարութիւնը այժմէն իսկ դեռ գործի գլուխ չեկած արգելք պիտի հանդիսանայ պատիժներու գոյավիճակին լքման:

ԼՈՆՏՈՆ 9.— «Նիւզ Քրօնիքլ» կ'ըսէ որ անգլ. դահլիճը երկու ճամբաներու բաժնուած է, եւ թէ՝ այս հակամարտութիւնը պատճառ պիտի դառնայ ոչ միայն Պալտուինի այլեւ մրնելի քաղաքականութեան կազմ-ուած բոլոր անդամներուն հրաժարման: Պալտուինի դահլիճին պիտի յաջորդէ Նէվիլ Չէմպըրլէյնի դահլիճ մը, ուր արտաքին նախարար պիտի ըլլայ Սըր Սամուէլ Հօր:

Գերման թերթերը եւ անգլ. հարցարանը

ՊԵՐԼԻՆ 9.— Թերթերուն մեծամասնութիւնը դժգոհութիւն կը յայտնեն ի մասին անգլ. հարցարանին:

«Ֆրանք Ֆուրթըր Ցայթունկ» կը գրէ.—

Այս վաւերաթուղթը, անգլիական ապրանք է, բայց անգլ. արտաքին նախարարութեան պաշտօնատարները չեն մոռցած փարիզի բաղձանքները: Ինչու Ֆրանսա չի սեղմեր այն ձեռքը, որ իրեն կը կարկառէ Գերմանիա: Ինչու մեզի այսպիսի յեմարական խորհուրդներ կու տան ընկեր արեւմուտքի մէջ այնպէս շարժինք ինչպէս որ պիտի շարժէինք երբ գոյութիւն չունենար արեւելքի ֆրանքօ-սովետ համաձայնութիւնը: Կրնա՞յ գոյութիւն ունենալ իրական համաձայնութիւն մը Գերմանիոյ, Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ միջեւ երբ Ֆրանսա կ'աւելցնէ իր ուժերը զինուորական համաձայնութիւններով:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՅ
Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անցեալ եւ ապագայի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ՔԻՉՈՎ ՇՈՀԱՆԱԼ

ԱՆԱՆԻԱՏԻՍ ՈՐԴԻՔ
39 ԵԵՆԻ ՓՕՍԹԱՀԱՆԷ ՊՈՂՈՏԱՆ, ԹԻՒ 39
Մանքօցուներ եւ Ռօպցուներ
ՇԻՔ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆ ԲՈՒՐԴԷ ԵՒ ՄԵՏԱՔՍԷ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԲԱՄԲԱԿԷ ԵՒ ԿՏԱՒԷ
ՃԵՐՄԱԿ ԵՒ ԳՈՒՆԱՒՈՐ ԿՏԱՒՆԵՐ
ԹՈՒՀԱՖԻԵԻ ՄԵՐ ՃԻՒՂԻՆ ՄԷՋ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՎ ՎՐԱՅ
ՇԱՊԻԿԻ, ՓԻԺԱՄԱՅԻ, ՌՕԲ ՏԸ ՇԱՄՊՐԻ, ՔՈՒԱՆ ՏԷ ՖԷՕԻ
ԱՄԵՆԱՃՈԽ ՏԵՍԱԿՆԵՐ
ՕԺԻՏԻ ԿԱԶՄԱԾՆԵՐ
Եղանակի իրենց պէտքերը գոհացնելու համար, կը խնդրենք որ յարգոյ յաճախորդները հաճին անգամ մը այցելել:
ՆՐԲՈՒԹԻՒՆ, ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
ԹԷՓԷՊԱՇԸԻ ԱՄՓԻԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ
ԱՅՍ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄԸ 20.30ԻՆ
ԼԻՒՔԻՒՍ ՀԱԵԱԹ
Հեղինակ՝ Էքրէմ Րէշիտ,
Երաժշտ. Ճէմալ Րէշիտ
ԲՈԼՈՐ ՏԵՂԵՐՆ ԱԼ 50 ՂՐՈՒՇ ԵՆ

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ
Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ
ՄԻՇՏ ՆՈՐ
ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ
Գործածեցէ՛ք ՖՕՈՒԹԻՊԱ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ
զոր քսելով ձեր գուլպային մաշելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս պահուած կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը:
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
Փնտռել բոլոր մեծ դեղարաններուն եւ արդուզարդի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ:

ՖՐԱՆՍ. ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ
ՓՐՈՖ. ՋԱԹԻ ՍՈՒՆԿՈՒՐ
Սկսած է ներկայացնել ոգեհարցութեան յուզումնառիթ եւ խորհրդաւոր փորձերը:
Ամէն գիշեր երեկոյթ՝ ժամը 21ին, իսկ շաբաթ եւ կիրակի օրերը ցերեկոյթ՝ ժամը 17ին:
Գիները՝ 100, 75, 60, 50 դրշ., օթեակ՝ 400, 300:

HOLASOL. Tırnak. Cilası

ՀՕԼԱՍՕԼ
ՍԱԼՕՆՆԵՐՈՒՆ ՓԱՌՔՆ Է
Ձեռքերուն գեղեցկութիւնը եղունգներուն տրուած խնամքէն կախում ունի: Թուրքիոյ եւ ամբողջ աշխարհի մէջ գնահատուած Հօլասօլ եղունգի ջնարակով միայն կարելի է ձեռքերը գեղեցկացնել: Մեր երկրին մանիքիւրի լաւագոյն սալօնները ու մեր նրբաճաշակ կիները միշտ կը նախընտրեն Հօլասօլի եղունգի ջնարակը ու զայն կը գործածեն: Որովհետեւ այս ջնարակը ամէն գոյներով, ինչպէս նաեւ սադափի գոյնով պատրաստուած է, բոլորին գոհացում տալու համար:
Ուշադրութիւն ՀՕԼԱՍՕԼ մարքային: Մեծաքանակ կը ծախուի Պոլիս Մարբութչուլար Ալաճա Համամ թիւ 7:

ՍԱԿԱՐԱՆ

7 Մայիս 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Երգանի ներքին փոխթ.	95.—
1918 Ներքին փոխառութիւն	90.50
1933 փոխթ. Իւնիթուրք Ա.	24.40
» » » Բ.	23.40
» » » Գ.	23.50
Անատոլու Երկաթուղի Ա.	44.30
» » Բ.	44.30
» » Գ.	46.60
Անատոլու Պոն	50.90
Անատոլու Բաժնեթուղթ	24.65
Սիման(Ասլան)	10.40
Թէրքօզ	12 —
Րէժի	2.00
Թէլէֆօն	8.80
Թրամվայ	19.—
Պօմօնթի	8.80
Մինօթըրի Իւնեօն	10.—
Պոլսոյ Բարափ	10.20
Քրէտի Ֆօնս է	— —
» » (1903)	91.—
» » (1911)	85.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Պանքնօթ Օթմանլըն	622.—
Ամերիկեան (Տօլար)	124.—
Ֆրանս. թղթադրամ	167.—
Իտալական »	155.—
Պելճիքական »	82.—
Ցունական » (Տրախ.)	24.—
Զուիցերիակն »	818.—
Պուլկարական » (Լէվա)	25.—
Հոլանտական » (Ֆլօրին)	85.—
Զէխօ Սլօվաք » (Քուրօն)	92.—
Աւստրիական »	24.—
Գերմանական » (Ռայխմարք)	32.—
Ռումանական » (Լէյ)	14.—
Եուկօ Սլաւիա » (Տինար)	54.—
Թրքական ոսկի	972.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթօման	235.—

ՉԷՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Լոնտոն	621.—
Նիւ Եորք (տէնթ)	79.50
Փարիզ	12.06
Հռոմ	10.07.17
Պրիւքսէլ	4.69.90
Զուիցերիա	2.44.—
Սօֆիա	64.40.60
Պերլին	1.97.75

ՀԵՌԱԳԻՐ

Փարիզ (1 անգլ.) Ֆր.	75.—
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	1517

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բացօթեայ մանրէներու ամենաճարպաստուր ատամնաբուժը ձեր ատամի վրձինն է:

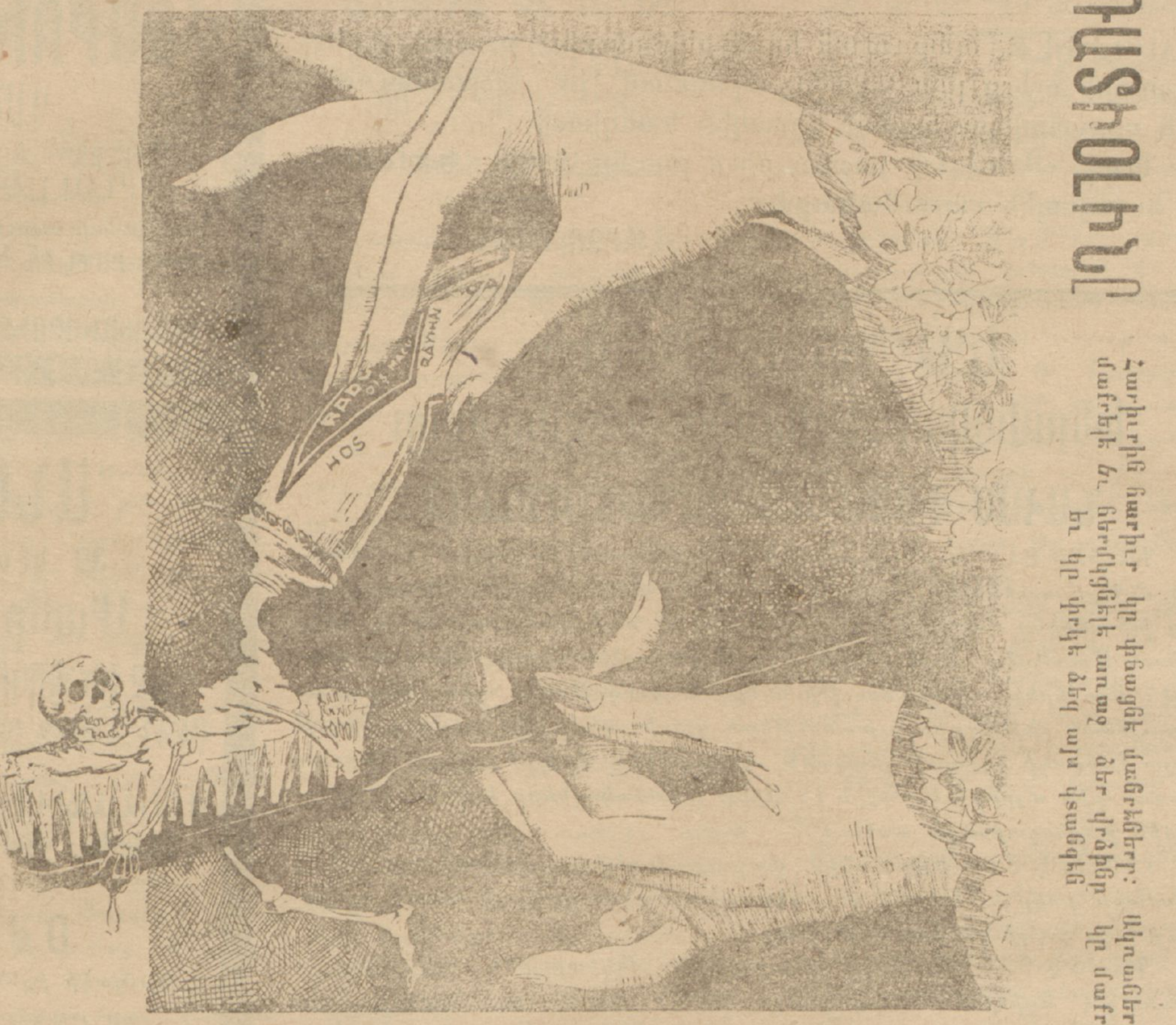

ՌԱՏԻՕԼԻՆԸ

Հարիւրին հարիւր կը փճացնէ մանրէները: Ակռաները մաքրելէ եւ ճերմկցնելէ առաջ ձեր վրձինը կը մաքրէ եւ կը փրկէ ձեզ այս վտանգէն

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օդափոխութեան համար ընդարձակ պարտէզով օդասուն յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կահասիի, ջուր, ելեքտրականութիւն և օդային կապի դիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է։

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամսըզ, Թըզ Նէֆէս, Թիւ 1 Ա. Հաճնլեան։

100ԻՆ 50 ԶԵՂՉ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ

ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ

խիստ հետաքրքրական վէպին

ԲՈՒՆ ԳԻՆՆ Է 75

Հասցէ՝ Ղալաթիա, Թիւնէլի քով, Պիլլուր փողոց, թիւ 10 «Արթուն» տպարան։

100ԻՆ 50 ԶԵՂՉ

ԱՆԲՈՒՆ ԱՆՑՈՒԱԾ ԳԻՇԵՐ...

Ինչո՞ւ կը տառապի ան: Մէկ հատ ԿՐԻՓԻՆի քաչէջիը բաւէ փարատելու անոր անտանելի ցաւը:

ԿՐԻՓԻՆը կ՚անցընէ գլխու և ակռայի ամէնէն սաստիկ ցաւերը:

ԿՐԻՓԻՆը չուտով կ՚անհետացնէ պաղառութենէ առաջ եկած բոլոր ցաւերը, խոցտուքները և խիթերը:

ԿՐԻՓԻՆը չատ ազդու է գլխու և ուրիշ հարբուխներու դէմ:

ԿՐԻՓԻՆը ջերմագէս կը յանձնարարուի մէջքի և ջիղի ցաւերու և յօդացաւի դէմ:

GRiPiNը

Չի խանգարեր՝ ստամոքսը և չի յոգնեցներ՝ երիկամունքը:

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Չինիլի Րըհթըմ խան Ա. յարկ, թիւ 93, 95, 97: Թէլէֆօն 44792:

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպ ի Անվէրս, Ռօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Ceres	այժմ Պոլիս է
Orestes Բեռ կ՚առնէ Մայս.	11-16ին

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հաբնոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ՚սպասուին

Orestes	Մայիս 15ին
Ulysses	Մայիս 2ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում

Hermes	Մայիս 6ին
Herceles	Մայիս 20ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo

ՃԱՊՈՆԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքօհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Զինկթաոյի, Շանկհայի, Հանկ-Քօնկի, Ինկապուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բօրթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։

Պիրէօս, Մարսիլիա, Պարսէլոնա, Վալէնսիա, Լիվըրբուլ և Կըլասքօ։

Lima	»	Մայիս 20ին
Toyooka	»	Յունիս 20ին
Drkar		Յուլիս 20ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու և օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զբօսաշրջութիւններ կը հայթայթէ, կ՚ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պտոյտներու առաքումներով ապահովութիւնը կ՚առնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ Կալաթա, Չինիլի Րըհթըմ խան, Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, բոլոր քաղաքներու համար երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային Պոլիս-Փարիզ և Լոնտոն գիծերու համար։

ԼՈՅՏ ԹՐԻԵՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԱՍԻՐԻԱ

Դշ. 13 Մայիս, ժամը 17ին դէպ ի Պուրկազ, Վառնա, Քոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։

ՄԷՐԱՆՕ

Եշ., 14 Մայիս, ժամը 17ին դէպի Փիրէա, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճէնովա։

ՔԱԼՏԷԱ

Եշ., 14 Մայիս, ժամը 17ին Գավալա, Սելանիկ, Վոլօս, Փիրէա, Փաթրաս, Սանթիքուարանթա, Պրէնտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՃԷԼԻՕ

Ուր... 15 Մայիս, ժամը 9ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպ ի Փիրէա, Պրէնտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Րըհթըմ խան Կալաթա, Թէլէֆօն 44877 8 9 կամ Բէրայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ Թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութեան միացեալ և կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունելու և փոխադրել ուղղակի քօնտոսամենտով։

Sahibi ve yazı işleri müdürü HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer ARTUN Basımevi: Galata Bilur sokak No. 10

Հրապարակ ելաւ

ՆՈՐ ՅՈՅՍ Շաբաթաթերթին 56րդ թիւը

ՃՈՒ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԵՒ ԱՅԼԱԶԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ

ԿԸ Բ. ՎԱՆԴԱԿԷ ՆԱԵՒ

ԶԱՊԷԼ ԷՍԱԵԱՆԻ

ՍԻԼԻՀՏԱՐԻ ՊԱՐՏԷԶՆԵՐԸ

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ

ՎԱՐՈՒԺ ՔՕԼՕՆԻԱՆ

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց ձայնը չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի ցաւիր։

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(21)(

ՄԻՇԵԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻՋԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ՍԷՆ ԲՕԼ ԱՊԱՐԱՆՔԻՆ ԴԺՈՒԽՔԸ

Հարաի, յանկարծ միայն աստղերը տեսաւ իր գլխուն վերեւ. աշտարակին մէջ կը գտնուէր։

Երկու ափեր վեր վերցուցին զինքը։ Հարաի տարտամ զգայնութիւնը ունեցաւ թէ գլուխ չեն գիտեր ինչ խորութիւններ կ՚իջնէին զինքը։ Ընդհուպ զգաց թէ, թաղ առին զինքը, ու ծունկի վրայ ինկաւ անագմուկ հողին վրայ, միւնոյն ատեն թնդաց ձայն ազմուկը գոռ մը, որ կը գոգուէր. յանկ արագ և կախուող ազմուկը փառ. կենդանիներու. գմաւորութեամբ չնչեց այդ ժամանակ օդը. գերեզմանային աղջամուղջներու այդ մեռելական լռութեան մէջ անհնելի ապառօրութիւն մը ունեցաւ, ու նուաղեց մնաց մրմնջելով.

— Մնաս բարո՜վ Ռօզլիս, խեղճ փոքրիկ Ռօզլիս։

ԻՆՉ ԵՂԱՒ ՌՕԶԼԻՍ

Ցաւով կը թողունք պահ մը Հարաի որ Բասսավանը, սակայն քանի մը հակիրճ գիծերով Ռօզլիս տ՚Աարէօնի վիճակը ներկայացնելէ վերջ, դարձեալ պիտի գանք մեր երիտասարդ հերոսին, որուն կը յայտնենք մեր հիացումը։ Հարաի իր հոգիի ազնուութիւնով իր գմբախտութեան վայրկեանին մէջ նուաղած պահուն կ՚ըսէր. «խեղճ փոքրիկ Ռօզլիս..» Ինչ հմայիչ բնազդ պաշտպանութեան։ Մինչ իրաւամբ պէտք էր իր վրայ ողբար Ռօզլիսին տեղ։

Ինչ եղած էր Լօրանս տ՚Աարէօնի աղջիկը: Անա քանի մը բառերով.

Այդ ժերմանոս կոչուած կինը, որ տեսնուած էր Բասսավան բնակարանի աղօթամայրին մէջ մանրամասն հրահանգներ առած էր Իզապօ թագուհիին քորուրդէն։ Սակայն մէկն էր այն անթիւ կիներէն որոնք ընդունակ են առնելու մարդկային ցեղը։

Ժան Սան Բէօր աճրուներու չարայարութիւն մըն էր, Իզապօ չղթայազերծ մարակ մը, բացեղէն մեղուն մըն էր, որ կիրքերու մրրիկ մը առաջ կը բերէր։ Եւ սակայն մասամբ, կային իրենց մէջ, մարդկային կակներ էին։ Մինչդեռ Ժերմանոս քարի, փայտի, ածուխի կտոր մըն էր, կամ ինչ որ կ՚ուզէք։ Անիկա հրանալիօրէն կը ներկայացնէր անզգայութիւնը։ Ժերմանոս գոցուած էր, վրպուած, փականքուած։ Ամէնը մեկնելայ մըն էր։ Անշուշտ պարկեշտ փարձ մը կ՚ուզէր իր այդ գործին համար։ Սակայն էսպէս գրամը պատրուակ մըն էր, զոր ինքզինքին կուտար։ Պարզապէս ուրախանալու համար, պէտք էր տեսնել տառապանքը։

Ժերմանոս նստաւ պատշգամբին մէջ, զոր թագուհին գնել տուած էր էր Սէն Մարթէն փողոցին անկիւնը, և իր մօտ նստեցուց Ռօզլիսը։

Սէն Տընիի դրան առջեւ իրենց ուղեկցող չորս պահակներուն տեղ եկան Պասթօնեի տան պաշտպանող ութը հեծեալներ, որոնք երկու ժամէ ի վեր այնտեղ կը սպասէին։

Բարուաղարը բաած էր Ժէրմանոի.

— Պէտք է որ փոքրիկ աղջիկը հեռաւոր տեղ տարուի, այնքան հեռու որ իրեն համար անկարելի է որ անիկա արդեգրուի խեղճ մարդու մը կողմէ, որ չգիտնայ թէ ուսկի՞ց կուգայ անիկա և թէ ո՞վ է։

Չեաք մանուկիք միջոցները Ժէրմանոի կամքին թողուած էին։

Կը տեսնուի ուրեմն թէ ոչ Ժան Սան Բէօր, ոչ ալ թագուհին Ռօզլիսը մեռցնելու գաղափարը ունեցան։ Արդեօք այդ փոքրիկ ու գեղեցիկ աղջկան վրայ գթալնուն համար։ Ինչ որ աւելի հաւանական է, այն է թէ, բացի սովորական անհրաժեշտութենէն կամ պատերազմներու վայրագ չիմարութենէն, մարդկային անասունը կը խորշի արիւն թափելէ։ Գիւղացիներու կողմէ որդեգրուած Ռօզլիս մը հաւասար էր մեռած Ռօզլիսի մը։

Պատշգամբը հիւսիսի ճամբան ձեռք առաւ. անցաւ Տամարթէնէն և կէսօրուան մօտ հասաւ Վիլէ Քօթըրէ, որ այն ատեն հիմակուընէ աւելի կարեւոր քաղաք մըն էր։

Քաղաքէն հարիւր ձողաչափ անդին գիւղակ մը պատշգամբը կանգ առաւ.

Այդ տեղը ամայի էր։

Հոն վարսակի արտի մը մէջ կին մը կ՚աշխատէր։

Կինը տեսաւ հասնիլը այդ գեղջուկին, որ կ՚ուղեկցէին ութը հեծեալներ, որոնք կարծես թէ նաւ վրայ կը կրէին Ս. Անտրէի խաչը։ Տեսաւ վար իջնելը Ժէրմանոի, որ ոսկով ուղղուեցաւ քաղաքը, ձեռքէն քաշելով խեղճուկրակ գգուած աղջկան մը։ Անիկա իր հետաքրքրութեան մէջ չշարժեց, ու հակաճակով մէջտեղէն անցնող մը փոխեց Վիլէ Քօթըրէի մուտքը տեսնելու թէ ինչ տեղի կ՚ունենար։

Ռօզլիս չէր լար— չէր լար այլեւս։ Իրեն այն իրապէս ամէնէն անհնի վայրկեանը եղաւ, երբ գեղջուկին մէջ, Ժէրմա զինքը մերկացուց իր ու ձոխ զգեստներէն, և մուրացիկի աղջկան հագցուց։ Երբոր անցեալ յարձակած էին Ռօզլիսի ականջին վրայ և բանած գինքը, որ փոխված էր և նոտթեան կանչած Հարաին։

Երբոր գեղջուկին մէջ դրին զինքը, Ռօզլիս կլլաց, անոր համար որ զինքը կը բաժնէին իր բարեկէն և մանկութեան ընկերէն։ Երբ տեսաւ թէ բռնեցին զայն կ՚ելլէին և թէ ութը գինուորներ ձեռքերնին նիզակ բռնած. կը քալէին իր սարսափէն սարսռաց։

Շար.

...